

kształci się i wydoskonala smak artystyczny u czerniowieckiej publiczności.

Dowodem zainteresowania się szerokich sfer sprawami instytucji, jest między innymi i fakt, że znany miejscowy publicysta p. Antoni Norst wydał w 40-letni jubileusz obszerną monografię Towarzystwa, a dzieło to w bardzo krótkim czasie kompletnie rozkupionem zostało. Tytuł cennej tej pracy ozdobionej licznymi ilustracjami brzmi: „Rozwój towarzystwa muzycznego w Czerniowcach od roku 1862 – 1902.

Sympatycznej instytucji jak i nieustrudzonym jej kierownikom życzyć należy powodzenia w dalszej pracy.

42-letni jubileusz Tow. muzycznego w Czerniowcach:
Prezes Towarzystwa, radca rządu Duzinkiewicz.

42-letni jubileusz Tow. muzycznego w Czerniowcach:
Zastępca prezesa radca cesarski Emanuel Rosenzweig.

Szkoła imienia Sobieskiego we Lwowie.

Obowiązkiem szkoły jest nie tylko rozwijać zasób umysłowy dziecka, lecz także dbać o jej rozwój fizyczny. O ile ocenę systemu wychowawczego w szkołach galicyjskich zostawiamy specjalistom, to obowiązkiem prasy jest wspomnieć o każdym usiłowaniu posunięcia się naprzód i o każdej reformie.

I trzeba przypomnieć, że u nas pod tym względem ogromnie małe znać postępy, że nawet nasze społeczeństwo spotykają zarzuty, iż szkołę nie zarządza tak, jakby należało i zaniedbuje wychowanie młodych pokoleń. Każdoroczne obrady sejmowe nad budżetem szkolnym dostarczają powodów do licznych skarg i utyskiwań i prawdziwie mamy na tem polu ogromnie wiele do zrobienia! To też z radością należy witać każdy krok postępu i wszelkie innowacje jakie zostaną dokonane na tem polu. Należy gorąco popierać wszelkie usiłowania w tym kierunku i nie szczędzić ofiar na cele oświaty — a wśród najniższych warstw naszego społeczeństwa budzić świadomość i zachęcać do kształcenia się.

Przed paru tygodniami oddała Rada miasta Lwowa do publicznego użytku nowo wybudowany piękny gmach szkoły ludowej, nazwanej imieniem króla Sobieskiego. Szkoła ta jest pod każdym

42-letni jubileusz Towarzystwa muzycznego w Czerniowcach: Własny gmach Towarzystwa w Czerniowcach.

względem krokiem naprzód i przy jej budowie i urzędzeniu dostrzedz można troskę o to, by pod względem higieny gmach nie pozostawiał nic do życzenia. W tym kierunku dążyć powinien cały kraj i iść za przykładem tych wielkich gmin naszych, które nie szczędzą wydatków na szkoły i budują gmachy nie tylko wspaniałe i okazałe na zewnątrz, ale i celowi swemu całkowicie odpowiadające.

Wejdzmy do wnętrza.

Schody szerokie, kamienne i — co najważniejsza — wygodne. Korytarze, jak i sale szkolne jasne; wentylacja automatyczna utrzymuje w nich zawsze odpowiednią temperaturę; podłogi zapuszczane olejem, by pył nie wzbijał się i nie unosił w powietrzu, a nadto na godziny wieczorne przeznaczone jest oświetlenie gazowe. Obok znajduje się sala gimnastyczna, połączona korytarzem ze szkołą.

Ale najważniejszą innowacją tej szkoły jest wprowadzenie do jej sal ławek szkolnych systemu Rettiga, uchodzących za najdoskonalsze pod względem konstrukcyjnym i dla dzieci najwygodniejsze i najzdrowsze. We Lwowie istnieje bardzo znaczna liczba klas szczególnie w budynkach najętych, posiadających ławki stare, zupełnie nieodpowiednie i wadliwe. Istnieje też wiele klas, gdzie ławki pomieszczone są pod względem systemów i jak obliczono, zmiana wszystkich ławek na inne, nową

konstrukcji, kosztowałyby 200.000 koron. Główną wadą tych starych ławek jest to, że krepują dziecko siedzące w ruchach i że uniemożliwiają dokładne czyszczenie i zmiatanie klas. Ławki systemu Rettiga (skonstruowane w r. 1893 przez radcę budownictwa w Monachium W. Rettiga) braków wyżej wymienionych nie posiadają i są powszechnie za granicą za najdoskonalsze uważane i jako takie wszędzie wprowadzane. Dość powiedzieć, że badała je specjalna komisja przy współudziale znanego higienisty, prof. Pettenkofera i wyraziła się o nich jak najlepiej.

Budynek szkolny, którego projektodawcą jest p. Michał Łużecki, został wykonany pod kierownictwem młodego inżyniera, p. Adolfa Pillera, który ze swego zadania wywiązał się zaszczytnie.

Koszta budowy wynoszą 270.000 koron, zaś koszt sprzętów szkolnych 25.000 koron.

W ten sposób Lwów zyskał jeden z pięknych gmachów, w którym mieści się młodzież tak męska, jak i żeńska, w liczbie 1.200 uczni.

Budynek ten przyozdobi Lwów i równocześnie da miastu wzorową szkołę, w której będą wychowywały się młode pokolenia. Koszt budynku są znaczne i widać, że miasto nie szczędziło pieniędzy na wybudowanie szkoły w całym znaczeniu słowa. Oby w ślad za Lwowem szły inne nasze miasta, a szkolnictwo galicyjskie zyskałoby na tem bardzo.

Szkoła imienia Sobieskiego we Lwowie: Nowo wzniesiony budynek szkolny.